

навчання і виховання кожного учня до його сутності, здібностей, талантів і потреб. Виховні й навчальні підходи повинні бути підібрані спеціально до кожної дитини, лише в такому випадку школяр буде отримувати в школі саме те, що йому потрібно.

Скласти універсальну освітню програму і підібрати такі методи виховання і навчання, які працюватимуть за будь-яких обставин, неможливо, адже змінюється світ, а з ним змінюються і діти, їх потреби і захоплення. Для того, щоб школа давала дітям усе необхідне для життя, школа теж повинна змінюватися. Єдине, що повинне залишатися незмінним – це спільна робота педагога, учня і батьків, виховання на загальнолюдських цінностях, умотивований талановитий вчитель і практичне спрямування навчання – усі вічно актуальні істини, які обґрунтував Василь Сухомлинський у книзі «Сто порад вчителю».

### Література

1. Нова українська Школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 21.05.2021)
2. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві. Київ, 1988. 304 с.
3. Сухомлинський В. О. Статті. Вибр.тв.: в 5т. Київ: Рад. шк., 1977. Т. 5. 639 с.

## ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРІВ У НАВЧАННІ

Кирилюк В.

*Студентка факультету математики, фізики,  
комп'ютерних наук і технологій  
Науковий керівник – доц. Холковська І. Л.*

В останні роки комп'ютерних технологій накладають певний відбиток на розвиток особистості сучасної дитини. Оскільки, потужний потік нової інформації, застосування інноваційно – комунікативних технологій, а саме розповсюдження комп'ютерних ігор робить великий вплив на виховний простір сучасних дітей та підлітків.

На даний момент збільшується кількість дітей і підлітків, які вміють працювати з комп'ютерними програмами, в тому числі і грати в комп'ютерні ігри. Разом з тим безперечним та позитивним значенням комп'ютерних технологій слід зазначити негативні наслідки цього процесу, що впливає на соціально – психологічне здоров'я дітей і підлітків.

Людство використовує комп'ютерні засоби щодня, і це не обов'язково користування персональним комп'ютером, оскільки калькулятори, банкомати, мобільні телефони тощо – це також комп'ютерні засоби. Комп'ютерні засоби працюють з дуже високою швидкістю, що становить мільйони – сотні мільйонів операцій в секунду [2].

Звідси випливає що, комп'ютерна залежність – це наслідок сучасного суспільства, у якому без інноваційно – комунікативних технологій ми уже не уявляємо свого повсякденного життя. Комп'ютерний простір зтягує все більше і більше людей в свої сітки, але найжахливіше те, що в ці сітки потрапляють діти, особливо підлітки.

Комп'ютерна техніка виключає із повсякденного життя дитини насолоджуватись літературою (науковою, пригодницькою, фантастикою, тощо), прогулянки

на свіжому повітрі, спорт і реальне спілкування з друзями, а у деяких підлітків спостерігається залежність від комп'ютера, мережі Інтернету та комп'ютерних ігор [3].

Рівень розвитку, що характеризує дітей підліткового віку, не є постійним. Оскільки він росте і змінюється разом зі зміною умов життя суспільства. Через соціального спілкування шахраї дізнаються у дітей особисту та конфіденційну інформацію, яка може бути використана для шахрайства та пограбування. Тому, якщо ми не навчимо дітей безпечної поведінки в мережі Інтернеті, вони можуть постраждати в мережі ще більше, ніж у реальному світі [4].

Але довгі години роботи, проведені за екраном комп'ютерної техніки, можуть привести до проблем із здоров'ям. Поширеність хвороб серед дітей та підлітків за останні роки значно зросла, серед них є хвороби нервової системи та розлади психіки і поведінки. Така ситуація відбувається на тлі прогресуючого впровадження технічних засобів (комп'ютерної техніки, мережі Інтернету, мобільних телефонів, тощо), які стають невід'ємними елементами повсякденного життя та змінюють фізіологічні умови існування підлітків і можуть сприяти розвитку різних захворювань [5].

Головною причиною виникнення комп'ютерної залежності у дітей (підлітків) психологи вважають недостатнє спілкування і взаєморозуміння з батьками і однолітками. Також причиною є те що їм мало приділяють уваги батьки, їхня байдужість до них.

Тому діти (підлітки) шукають в соціальних мережах тих людей (друзів), які будуть з ним спілкуватися та привертати увагу. Деякі діти коли їм потрібна порада, вони звертаються до незнайомих людей в соціальних мережах, замість того щоб звернутися за порадою до своїх рідних тому. Комп'ютер став для дітей не тільки другом, а й радником, розвагою, учителем. тощо [6].

Поняття «комп'ютерна залежність» визначає негативну пристрасть людини до роботи або проведенню велику кількість годин за комп'ютером. Вперше про комп'ютерної залежності у вели на початку 80-х років американські вчені. У наш час поняття «комп'ютерна залежність» все ще не визнаний багатьма вченими, що займаються проблемами психічного на рушення, однак сам феномен формування негативного зв'язку між людиною і комп'ютером став популярний і набуває все більшого розмаху. Крім комп'ютерної залежності, виділяють деякі споріднені види залежностей.

Після проведення анкетування ми вияснили що, для даної кількості дітей 70 відсотків характерна комп'ютерна залежність. Для наступної групи дітей 30 відсотків характерно здоровий спосіб життя, проведення часу на свіжому повітрі, тощо. Педагога повинно турбувати те, що діти багато часу приділяють увагу комп'ютерним іграм або іграм на телефоні [7]. Позитивною ознакою є те, що в наш час можна провести навчання дистанційно, також є позитив в тому що можна знайти потрібну інформацію у мережі Інтернет. А ще є позитив у тому що педагоги можуть спілкуватися з колегами інших області через конференцію.

Комп'ютерній залежності набагато простіше запобігти, ніж лікувати її. Тому, досить актуальним завданням є профілактична робота в молодіжному середовищі через систему заходів, таких як комунікативні тренінги, тренінгів особистісного зростання, тренінгів впевненості в собі [8].

Вона може виникнути як у дорослого, так і у дитини, особливо у підлітків. Які потребують уваги та спілкування. Також під її вплив потрапляють розумні розсудливі люди. Їх родичам, мимоволі доводиться задуматися, як позбутися від комп'ютерної залежності.

Як і будь-яку хворобу, залежність від комп'ютера простіше не допустити, ніж потім лікувати. Тому краще всього займатися профілактикою, а саме:

1. Знайти спосіб відволікти дитину від комп'ютера. Для цього потрібно запропонувати дитині за винагороду виконати якусь роботу по дому, також можна попросити дитину допомогти приготувати смачний обід або вечерю, можна разом із дитиною подивитися цікавий фільми. Самим привабливим способом є організувати прогулянку або поїздки за місто чи на природу. Завдяки цьому способу дитина не сидить за комп'ютером, а проводить час на свіжому повітрі, насолоджуючи красивим краєвидом, грає в різні ігри що заставляють її рухатись.

2. Привчити дитину правильно ставитися до комп'ютера. Тобто пояснити дитині що це технічний пристрій, який надає можливість отримувати знання і навички, а не як до засіб отримання емоцій (задоволення).

3. Розробити з дитиною правила роботи за комп'ютером. Скласти графік роботи і вказати час, протягом якого дитина сидітиме за комп'ютером. Для контролю часу можна заведіть будильник і після сигналу дитина повинна вимкнути комп'ютер. Перший раз буде дуже складно, але з часом дитина звикне і відчуження.

4. Можна запропонувати дитині записатися в спортивну секцію або допомогти дитині знайти цікаве хобі, яке буде для неї цікаве, захоплююче і в тому числі розвиваючим.

5. Більше дитині ходити з друзями на прогулянки, відпочивайте на природі з ночівлею, з'їздити на рибалку, тощо. Дитині важливо зрозуміти, як багато цікавого і важливого навколо них, а комп'ютер це всього лише багатофункціональна, інформаційна машина.

6. Можна зацікавити дитину цікавою книгою, яка розширює її знання та не псує зір, ніж читання новин в соціальній мережі, електронних книг тощо.

7. Потрібно стежити за тим, щоб дитина проводила більше часу на повітрі, в компанії своїх однолітків. Не забувати про позашкільні заняття і захоплення. Тоді ризик потрапити в комп'ютерну – залежність буде набагато менше.

8. Якщо дитина відчуває труднощі в спілкуванні з однолітками. Наприклад, через надмірну скромність, допоможіть їй налагодити контакти, можливо, за допомогою психолога. Також можна запрошувати додому її однокласників, запропонувати синові або доньці записатися в театральний гурток чи студію художнього слова – ці заняття сприяють усуненню комплексів у спілкуванні [9].

Проведення окремих заходів не дадуть бажаного результату, якщо будуть впроваджені окремо від інших. Профілактична діяльність, орієнтована на педагогів, учнів та їх батьків, являє собою цілісну систему, координовано спрямовану на всіх учасників освітнього процесу. Така координація дій в повній мірі забезпечує успішну реалізацію превентивних стратегій, що лежать в основі шкільної політики по відношенню до впливу комп'ютера [10].

Комп'ютер та мережа Інтернет активно ввійшли в наше життя і немає сенсу дискутувати про позитивні та негативні їх сторони. Щоб запобігти більшості негативних сторін, дорослим необхідно проводити планомірну та послідовну підготовку дітей і підлітків до оволодіння інформаційною культурою Інтернету та комп'ютерних технологій.

Тому ми більш детально ознайомились із комп'ютерною залежністю. Визначили що вона саме більше виникає особливо у підлітків. Причин виникнення комп'ютерної залежності у підлітків було багато. Ми ознайомилися лише з основним, до них відносять такі: мало приділяли увагу батьки дитині, скромність, тощо.

### Література

1. Галузяк В. М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: Навчальний посібник. 5-е вид., випр. і доп. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 400 с.
2. Ізбаш С.С. Реалізація творчих проєктів у навчальному процесі сучасної школи. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2010. №5. С. 92-97
3. Вплив комп'ютера на здоров'я дитини. URL: <https://www.teentor.com/ua/articles/vplyv-komputera-na-zdorovja-dytyny.htm>
4. Йохна М.А., Стадник В.В. Навчальний посібник: Економіка і організація інноваційної діяльності. Київ, 2005. 400 с.
5. Зиньковська З.О. Психолого-педагогічні аспекти використання мультимедійних засобів навчання. *Класному керівнику для роботи*. 2013. № 7(55). С. 6-12.
6. Комп'ютерна залежність. URL: <https://www.bdut.org.ua/psyholoh/kompjuter-na-zalezhnist/>
7. Караковский В. А. Статья человеком. Общечеловеческие ценности – основа целостного учебно-воспитательного процесса. Москва, 1993. 103 с.
8. Комп'ютерна залежність у підлітків: як лікувати? URL: <https://ekit.org.ua>
9. Психологічні вправи для тренінгів. URL: <http://psylist.net>

## ДІАГНОСТИКА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

**Ковальова-Гончарюк Л. О.**  
*Аспірант кафедри педагогіки,  
професійної освіти та управління освітніми закладами  
Науковий керівник – проф. Фрицюк В. А.*

Інструментальне виконавство є невід'ємним елементом педагогічної творчості педагога-музиканта. Надзвичайно важливе значення інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, з одного боку, і недостатня спрямованість на її формування в процесі професійної підготовки, з іншого, доводить необхідність цілеспрямованого дослідження цієї проблеми.

Для з'ясування вихідного рівня інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва варто провести діагностику цієї якості. Діагностування інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва доцільно здійснювати за виокремленими компонентами (мотиваційно-ціннісним, інформаційно-когнітивним, операційно-діяльним, емоційно-особистісним).

Для з'ясування початкового рівня сформованості інструментально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва нами було проведено констатувальний етап педагогічного експерименту. В ньому взяли участь 104 студенти, які навчаються за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне